

ÖZGÜRLÜKÇÜ HUKUKÇULAR PLATFORMU HAPİSHANE KOMİSYONU

AÇLIK GREVLERİ RAPORU

Ocak 2019

Özgürlükçü Hukukçular Platformu (ÖHP) İstanbul Şube Hapishane Komisyonu olarak her ay Marmara Bölgesi'ndeki hapishanelere düzenli ziyaret yapılmaktadır. Avukat görüşmeleri yoluyla yapılan ziyaretler, hapishanelerdeki yapısal ve genel sorunların yanı sıra, mahpusların güncel hak ihlallerini tespit etme ve gerekirse kamuoyu oluşturma, savunuculuk faaliyetleri yürütme, hukuki başvurular yapma amaçlarına yöneliktir.

Bu rapor Marmara Bölgesi çapındaki hapishanelerde yaşanan insan hakları ihlallerinin kamuoyuna aktarılması amacı ile kaleme alınmıştır. Her ay düzenli gidilmek suretiyle Ocak 2019 tarihinde yapılan ziyaretlerde, mahpusların anlatımıyla elde edilmiş veriler temel kaynaktır.

Türkiye geneli ve Marmara bölgesi cezaevlerinde 27 Kasım 2018 tarihinde başlayan süresiz ve dönüşümlü açlık grevleri, 16 Aralık 2018 tarihinden itibaren bazı cezaevlerinde süresiz dönüşümsüz açlık grevlerine dönüşmüştür. Özgürlükçü Hukukçular Platformu olarak açlık grevinde gelinen noktaya dikkat çekmek için bu açıklamayı yapma zarureti doğmuştur.

Cezaevlerinde Süresiz- Dönüşümsüz Açlık Grevinde Bulunan Mahpusların Sayısı ve Durumu

(16.12.2018) – 14 Kişi

- **GEBZE KADIN KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Hacer HALİL YUSUF
2. Ruşan BOZAN
3. Özlem ÖZDEMİR
4. Ayten GÜLSÜM
5. Özlem SÖYLER

- **KANDIRA 1 NOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. İbrahim Kaya
2. Umut Çamlıbel
3. Yusuf Başaran
4. Güven Süvarioğulları
5. Rıdvan Güven
6. Necla Atak

- **EDİRNE F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Zerdeşt Oduncu
2. Ramazan Çeper
3. Adem Arslan

(17.12.2018)- 10 Kişi

• **BAKIRKÖY HAPİSHANESİ**

1. Esmâ BAŞKALE
2. Belgin KANAT
3. Zozan KUTUM
4. Reyhan COŞMUŞLU

• **TEKİRDAĞ 1 NOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Ahmet Osman
2. Seyhan Kurt
3. Yakup Kaymaz

• **KANDIRA 2 NOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Sadettin Yaşar
2. Turan Günana
3. Mesut Atış

(20.12.2019)-4 Kişi

• **BURHANIYE T TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ ?**

1. Figen Şahin
2. Emine Kılıç
3. Gülistan Tekin
4. Çiğdem Şakar

(26.12.2018)-19 Kişi

• **DÜZCE T TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Süleyman BENZER
2. Mehmet ERBEY

• **SİLİVRİ 5 NOLU KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Şiyar YILDIRIM
2. Zafer SAĞLAM
3. Abdulselam AKDOĞAN
4. Halil AY
5. Hamza DOĞRU
6. Yusuf BAYRAM

• **SİLİVRİ 9 NOLU KAPALI HAPİSHANESİ**

7. Seyhan Çiçekli

• **TEKİRDAĞ 1 NOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Sinan ÇELİK

2. Rıdvan TURAN
3. Burhan BARUT
4. Emrah AYDIN
5. Ali İlhan BAYER

• **TEKİRDAĞ 2 NOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

6. Serdar ŞAHİN
7. Ahmet SÜRME
8. Ümit AKGÜMÜŞ
9. Ahmet Arif YÖYLER
10. Roger Tirej ÖZALP

(05.01.2019)-25 Kişi

• **BANDIRMA 1 NOLU T TİPİ HAPİSHANESİ**

1. Sıraç KESKİN
2. Engin OKUDUCU
3. Zinar DOĞAN
4. Şeyhmuz CAN
5. Abdullah KAYA ?

• **BANDIRMA 2 NOLU T TİPİ HAPİSHANESİ**

6. Serdar Taşkın
7. Ekrem Gün
8. Mikail Mungan
9. İnan Söylemez
10. Sipan Karabulut

• **MALTEPE 1 NOLU KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Cesim YILDIRIM
2. Ersan NAZLIER

• **SİLİVRİ 5 NOLU KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Hüseyin YILDIZ
2. Edip AKYILDIZ
3. Cihan DEMİR
4. İbrahim ÖZDAŞ
5. Hikmet ÖLÇER

• **TEKİRDAĞ 2 NOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. İsmet TAŞ
2. Mazlum SELÇUK

• **DÜZCE T TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Fikret KARAKOÇ

2. Ahmet AKBALIK

• **BALIKESİR KEPSUT KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Mazlum Cesur
2. Muhtesim Ertuğrul
3. Tarık Aliçi
4. Mehmet Aşkara

15.01.2019- 2 Kişi

• **KANDIRA 1 NOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Sebahat Tuncel
2. Selma Irmak

16.01.2019-13 Kişi

• **SİLİVRİ 5 NOLU KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Mafhuz BİÇEN
2. Necdet GÜLER
3. Nurtekin KORKMAZ
4. Vedat HESASS
5. Murat GÜNTÜRK
6. Abdurrahman Baybaz

• **BOLU F TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Ahmet Emin EREN
2. Hayri DEMİR
3. Hüseyin BARSAK
4. Selami KILIÇASLAN
5. İsmail KOCAMAN

• **BAKIRKÖY KADIN KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Nesrin Akgül
2. Gurbet Ektiren

(25.01.2019)-2 Kişi

• **MALTEPE 2 NOLU KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Velat Kazanççı
2. Uğur Onur

(28 Ocak 2019) – 2 Kişi

• **TEKİRDAĞ T TİPİ KAPALI HAPİSHANESİ**

1. Ramazan Özlü

2. Velat Duman

Süresiz Dönüşümsüz Açlık Grevinde Olan Mahpusların Sağlık Durumu ve Cezaevlerinin Tutumu

Mahpusların beyanına göre;

1- Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesinde;

- **Zozan KUTUM :** Kendisi 17/12/2018 tarihinde açlık grevi eylemine başlayan ilk gruptan biri.. Tuz ve şeker karışımını sıvı içinde alıyor. Eyleme başladığından günden beri 2 tablet kompleks B vitamini kullanıyor. Vitamin almak İçin revirden yazdırmaları gerekiyor. Bazen gecikme oluyor ancak uzun süreli değil. Eylem başlangıcında kurum müdürü açlık grevi eylemine katılanların hücreye alınacağını söylemiş ancak henüz öyle bir durum yok. Sağlığa ilişkin ölçümler koğuşun önünde yapılıyor açlık grevi eylemcileri karar aldıkları İçin revire çıkmıyorlar.. Ölçümleri hemşire ya da sağlık personeli yapıyor. Ölçümler her gün yapılıyor, Bu ölçümler kapsamında tansiyon, nabız ve şeker ölçümü yapılıyor. Ateş ölçümü yapılmıyor. Öncesinden kısa aralıklarla açlık grevine katılmış. Eylem başlangıcında 53 kg iken şu an 49 kg. Gündelik yorgunluk var , hafif bir göğüs sıkışması ve ara ara terleme oluyor, kulağında da çınlama oluyor . Grevden önce ellerinde eve ayak parmağında egzama gibi bir durum var. Duygu durumu sakin ve normaldi. Süresiz dönüşümsüz olarak eylemi devam ettiriyor.
- **Gurbet EKTİREN:** Süresiz dönüşümsüz açlık grevine 16/01/2019 tarihinde başlamış. Şeker ve limonu sıvı ile tüketiyor. B vitamini henüz verilmiyor. Sadece şeker ve limon veriliyor. Tuz ve karbonat verilmiyor. Ölçümler Zozan KUTUM ile benzer. Ara ara açlık grevine girmiş ancak kısa süreli. Kilo kaybı henüz yok. Sağlık yönünden de bir sıkıntısı yok. Duygu durumu stabil.
- **Belgin KANAT :** Süresiz dönüşümsüz açlık grevinde 17/12/2018 tarihinde başlayan grup ile beraber başlamış. Günde 3 kere tuz şeker ve limon karışımını sıvı içinde tüketiyor. Günde 2 tane tablet B vitamini kompleks olarak alınıyor. Cezaevi idaresinden B1 vitamini talep edilmesine rağmen verilmiyor. Ölçümler her gün yapılıyor, Bu ölçümler kapsamında tansiyon, nabız ve şeker ölçümü yapılıyor. Ateş ölçümü yapılmıyor. Daha öncesinden kısa ve süreli açlık grevlerine katılmış. Eylem başlangıcında 48 kg iken şu an 42,95 kg. Kısa aralıklarla 2 gün boyunca süren ishal yakınması mevcut. Sıvı almak istemediği zaman bulantı oluyor. Halsizlik mevcut, sürekli uyuma isteği var. Uzun sürmeyen ancak sık olan kalp çarpıntısı yakınması var. Son hafta sürekli uyuma isteği var. Gün içinde hareketine de bağlı olarak kısa süren terleme atakları var.
- **Nesrin Akgül**
Başta karbonat tüketmediklerini ancak gazetede TTB'nin açlık grevine ilişkin yazısının görülmesiyle karbonat da tüketildiğini aktardı. Günde 1 defa kullandıklarını

ifade etti. Şeker – Tuz ve B vitaminin cezaevi tarafından verildiğini ancak karbonatın cezaevi tarafından verilmeyip kantinden kendi imkanları dahilinde temin edildiği bilgisi aktarıldı.

Gardiyanlar ya da cezaevi tarafından herhangi bir küfür / aşağılama / tehdit vs gibi duygusal ya da fiziksel şiddete maruz kalmadığı bilgisini aktardı.

Cezaevi hekimi ve revirdeki hemşire tarafından kendilerinin izlenmediğini ancak sağlık görevlilerinin her gün koşullarına gelerek ölçüm yaptıklarını belirtti. Ancak bu ölçümler yapılırken yanlarında gardiyanların bulunduğu, doktorun ya da herhangi bir sağlık görevlisinin kendisinden onam almadığı bilgisini aktardı.

Gelen sağlık çalışanlarının kendileriyle iletişim kurmayıp yüzlerine bakmadığını ilettiler. Özellikle hekimin yaklaşımı sorulduğunda hekim görmediklerini beyan etti. Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi özelinde zaten halihazırda revirle görüşememe sorunu mevcut olduğundan doktora ulaşmada engel olduğunu belirtti. İnfaz koruma memurları özelinde ise arada kilolarına ilişkin olarak “o kadar aç kalıyorsunuz hani kilo kaybetmemişsiniz” tarzı laf atmaların yaşandığını belirtti.

Tıbbi izlenimin normal akışında ilerlediğini ancak sağlık görevlilerinin kendileriyle iletişim kurmadığını özellikle belirtti.

- **Gurbet Ektiren**

16.01. 2019 tarihinde açlık grevi eylemine başlayan mahpus ilk günden beri günde 1 tane apikobal kullanabildiğini, 2 tane ilaç alınca midesinin bulandığını aktardı. Mide bulantısı yaşayınca günde 1 defa vitamin alan tutuklu Gurbet Ektiren, 01.02.2019 tarihinden itibaren günde 2 defa vitamin almaya başladığını ifade etmiştir. Hapishane İdaresinin karbonat vermediğini ancak kantinden temin edebildiklerini ifade etmiştir. Sağlık ekiplerince tansiyon ve kilo ölçümleri yapılırken kapının kapanmasını talep ettiklerini ancak bu taleplerinin çoğu zaman yerine getirilmediğini beyan etmiştir. Sağlık görevlilerinin kilo ve tansiyon ölçümlerini yaptıklarını ancak sağlık görevlileri ile iletişim kurmakta zorlandıklarını ifade etmiştir.

Genel olarak açlık grevi eylemcilerine yönelik henüz fiziksel bir baskı söz konusu değil. Cezaevi genelinde olan şikayetler devam ediyor. Ölçümler hemşire tarafından yapılıyor kurum doktoru yapmıyor . Açlık grevi eylemcileri karar aldıklarından dolayı da revire çıkmıyorlar. Ölçümlerde tansiyon, nabız ve şeker ölçümü yapılıyor . Günlük ateş ölçümü görüşmenin yapıldığı 20.01.2019 tarihi itibarıyla hiç yapılmamış. Limonun sınırlı olarak verildiğini aktardılar.

2- Bandırma T1 ve T2 Nolu Kapalı Hapishanelerinde;

T1 Nolu:

- **Engin Okuducu**: 01.01.1983 doğumlu ve hükümlü olup 05.01.2019 tarihinden beridir açlık grevinde olan mahpusun genel sağlık durumunun şuan iyi olduğu sıvı içerisinde tuz ve şeker alındığı(ölçüsüz), tahmini 15.01.2019 tarihinden itibaren günde üç tablet B Vitamini Kompleksi aldığını, karbonat temini

olmadığından hiçbir şekilde alamadığını beyan etmiştir. Açlık grevine başladıkları günden beridir revire çıkartılmayı kabul etmediklerinden hiçbir şekilde doktor kontrolleri yapılmadığını sadece şu ana kadar birkaç kez 112 sağlık görevlilerinin gelip acil bir durum var mı diye kontrol ettiklerini beyan etmiştir.

- **Abdullah Kaya**: 09.05.1989 doğum tarihli ve tutuklu mahpus 05.01.2019 tarihinden beridir süresiz dönüşümsüz açlık grevine başlamış, genel sağlık durumunun şuan iyi olduğu sıvı içerisinde tuz ve şeker alındığı(ölçüsüz), günde 2 tablet B Vitamini Kompleksi(Benexol) aldığını, karbonat temini olmadığından hiçbir şekilde alamadığını beyan etmiştir. Açlık grevine başladıkları günden beridir revire çıkartılmayı kabul etmediklerinden hiçbir şekilde doktor kontrolleri yapılmadığını sadece şu ana kadar birkaç kez 112 sağlık görevlilerinin gelip acil bir durum var mı diye kontrol ettiklerini beyan etmiştir.

Açlık grevindeki mahpuslar ile ilgili genel olarak diğer mahpusların beyanları:

- Cezaevi idaresi tarafından B vitamini (saf B1 ve kompleks vitaminler dahil) ve karbonat verilmiyor. Kullanılan vitaminler mahpusların daha önce revire çıkarken aldıkları vitaminlerdir.

T2 Nolu:

- **Sipan KARABULUT**:13.04.1993 doğumlu olan tutuklu mahpus 05.01.2019 tarihinde süresiz dönüşümsüz açlık grevine başlamış, genel sağlık durumunun şuan iyi olduğunu, su içerisine karıştırılmış 1 çay kaşığı tuz ve 2-3 çay kaşığı şeker aldığını bunun yanında revire ilk kez açlık grevinin 11. Günü olan 15.01.2019 tarihinde çıkartıldığını ve bu tarihten itibaren günde bir tane b12 vitamini aldığını, karbonat temini olmadığından tüketemediğini, yaklaşık 2 litre su içtiğini beyan etmiştir. Açlık grevinin 11.gününden sonra revire çıkartıldığını revirde ilk gün doktor tarafından tansiyon, nabız ve kilo ölçümü yapıp B12 vitamini verildiğini, daha sonraki günlerde sağlık memuru tarafından tansiyon ve nabız ölçümünü , gardiyan tarafından ise kilo ölçümünün yapıldığını tarafımıza ilettiler. Bugüne kadar hiç kan tahlili yapılmadığını belirtti. Açlık grevine başladığında kilosu 77 iken geçen süreçte kilo vermiş ve şu an kilosunun 74 olduğu ifade etti. Son 5-6 gündür geceleri uyumakta zorlandığını, bacakları ve sırtında hafif şiddette ağrısının olduğunu, yataktan ani kalkışlarda ve merdiven inip çıkarken hafif baş dönmesinin olduğunu, 1-2 gündür kabızlıktan kaynaklı kanamasının olduğunu tarafımıza iletmiştir. Gözlerinin içe çökmüş olduğu tarafınca gözlemlenmiştir.
- **Ekrem GÜN**: 01.01.2019 doğumlu olan hüküm özlü mahpus 05.01.2019 tarihinde açlık grevine başlamış olduğunu, genel sağlık durumunun şuan iyi olduğunu su içerisine karıştırılmış 1 çay kaşığı tuz ve 2-3 çay kaşığı şeker aldığını, bunun yanında revire ilk kez açlık grevinin 11.Günü olan 15.01.2019 tarihinde çıkarıldığını bu gün itibariyle günde bir tane B12 vitamini aldığını,

karbonat temini olmadığından tüketemediğini belirtmiştir. Açlık grevinin 11.gününden sonra revire çıkartıldığını, revirde ilk gün doktor tarafından tansiyon, nabız ve kilo ölçümü yapıp B12 vitamini verildiğini, daha sonraki günlerde sağlık memuru tarafından tansiyon ve nabız ölçümünü , gardiyan tarafından ise kilo ölçümünün yapıldığını tarafımıza ilettiler. Bugüne kadar hiç kan tahlili yapılmadığını belirtti. Açlık grevine başladığında kilosunu 77 iken geçen süreçte kilo vermiş ve şu an kilosunun 71 olduğunu ifade etti. Daha öncesinden mide ülseri hastalığı geçirmiş olduğunu, son 1 haftadır ara ara ishal olduğunu, hafif düzeyde mide ağrısı ve mide krampı geçirdiğini, orta düzeyde halsizlik yaşadığını ,vücut ısısının gün içinde ara ara yükseldiğini, geceleri uyumakta zorluk çektiğini ve yataktan ani kalkışlarda merdiven inip çıkma sırasında başının döndüğünü tarafımıza iletmiştir. Ayrıca gözlerde içe çökme ve bir gözde seğirme olduğu tarafımızca gözlemlenmiştir.

Açlık grevi ile ilgili genel olarak diğer mahpusların beyanları;

- Cumartesi ve Pazar günleri revire çıkartılmadıkları
- İdare tarafından her gün tuz, şeker ve limon verildiği ama karbonat temin edilmediği,
- Günde birer tane B12 alındığı aktarılmıştır

3- Düzce T Tipi Kapalı Hapishanesinde;

- 26.12.2018 Tarihinde Süleyman Benzer ve Mehmet Erbey 05.01.2019 Tarihinde ise Fikret Karakoç ve Ahmet Akbalık adlı mahpuslar süresiz-dönüşümsüz açlık grevine başlamışlardır. 26.12.2018 Tarihinde Süresiz-Dönüşümsüz açlık grevine başlayan mahpuslarda ortalama 8-9 kilo kaybı 05.01.2019 Tarihinde Süresiz-Dönüşümsüz açlık grevine başlayan mahpuslarda ise ortalama 3,5-4 kilo kaybı olduğu tarafımıza aktarılmıştır. Süresiz-Dönüşümsüz açlık grevine başlayan mahpuslara günlük olarak koğuş kapısının önünde hemşireler tarafından kilo ve tansiyon ölçümü yapıldığı, şu ana kadar herhangi bir doktor muayenesi yapılmadığı tarafımıza aktarılmıştır. Mahpuslara B1 vitamini verilmediği tarafımıza aktarılmıştır. 26.12.2018 tarihinde süresiz-dönüşümsüz açlık grevine girmiş olan Süleyman Benzer ve Mehmet Erbey adlı mahpuslarla yapılan görüşmelerde Açlık Grevi İzlem Formu düzenlenmiştir.
- **Süleyman Benzer** isimli mahpus açlık grevine başladıktan sonra ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olduğu gerekçe gösterilerek tekli hücreye konulmuştur. Hâlihazırda refakatçisi yoktur.
- Mahpuslara ilk zamanlarda B1 vitamini verilmese de, 19.01.2019 tarihinden sonra mahpuslara B1 Vitamini içeren BENEXOL adlı ilaç verildiği ve mahpuslarca günde iki tablet kullanıldığı tarafımıza aktarılmıştır.

4-Edirne F Tipi Kapalı Hapishanesinde;

- **Mahpus Kemal Argış'ın Özel Olarak Belirttiği Hususlar:** Mahpusların aktarımına göre açlık grevinde olan Adem Arslan isimli mahpus Savcıya götürülmek gerekçesi ile 2 asker tarafından koğuştan zorla götürülmüş ve götürülürken askerlerin fiziki şiddetine, küfür ve hakaretine maruz kalmıştır.

Disiplin Soruşturması gerekçesi ile; Adem Arslan, Ramazan Çınar, Orhan Şahin, Hasari Emlik, Hadi Yalçın, İbrahim Vezir Abasoviç, Kemal Argış isimli mahpuslar ortak alana çıkartılmamaktadır.

- Açlık grevinde olan mahpuslar tarafından B vitamini talep edildiğinde sorunlar ortaya çıkmaktadır.
- **Zerdeşt Oduncu:** Görüşülen Mahpuslardan **Zerdeşt Oduncu** 23.12.2018 Tarihinde süresiz-dönüşümsüz açlık grevine başlamıştır. Açlık grevine başladığında doktor muayenesi yapılmadığı için kilo kaybının ne kadar olduğu bilinmemektedir. Süresiz-Dönüşümsüz açlık grevine başlayan mahpus Zerdeşt Oduncu'ya açlık grevine başladığından itibaren sadece bir defa doktor kontrolü yapılmış, geçen haftadan itibaren sağlık personeli tarafından günlük tansiyon ölçümü yapıldığı tarafımıza aktarılmıştır. açlık grevinde iken alması gereken şeker, tuz, karbonat ve B vitamini miktarı aktarılmıştır. Mahpus Açlık Grevine başladığından itibaren 16.01.2019 tarih itibari ile B (Benexol marka) vitamini aldığını aktarmıştır. Mahpus B vitamini açlık grevine başladıktan yaklaşık 25 gün sonra talep etmiştir ve B vitaminine temin etmekte zorlukla karşılaşmadığını tarafımıza aktarmıştır. Ancak açlık grevinde olan diğer mahpusların B vitamini temin etmekte zorluklarla karşılaştığı mahpus Kemal Argış tarafından bildirilmiştir. 23.12.2018 tarihinde süresiz-dönüşümsüz açlık grevine girmiş olan Zerdeşt Oduncu adlı mahpusla yapılan görüşme Açlık Grevi İzlem Formu düzenlenmiştir. Düzenlenen Açlık Grevi İzleme Formu'na infaz koruma memurları tarafından müdürlükçe incelenecek gerekçesi ile el konulmuştur. Tarafımıza olumlu veya olumsuz bir cevap verilmesi için ısrar etmemize rağmen saatlerce infaz koruma memurları tarafından bekletilerek keyfi muamaleye maruz bırakıldık. Ayrıca konuyla ilgili cezaevi müdürlüğü ile görüşme talebimiz reddedilmiştir. Bu süre zarfında infaz koruma memurlarının tarafımıza olan tavırları sebebiyle sözlü tartışma yaşanmıştır. Yaklaşık 3 saat bekletildikten sonra tarafımıza herhangi bir cevap verilmediğinden evrakların tarafımıza gönderilmesi için Cezaevi Müdürlüğü'ne dilekçe yazılmıştır

5- Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesinde;

- **Roger Tirej Özalp:** 26 Aralık 2018'de greve başlamıştır. Her gün tansiyon, nabız ve kan değerlerine bakıldığını ve bu değerlerinin normal olduğunu ifade etmiştir. Her gün kilo ölçümü yapıldığını ve şimdilik 4 kilo 300 gram zayıflamış durumda olduğunu ifade etmiştir. İdare tarafından B vitamini verildiğini ifade etmiştir. .Görüşme ortamı çok soğuk olmamasına rağmen mahpusun üşüdüğü ve görüşme süresince hırkasının kapüşonunu üşüme neden ile başından hiç çıkarmadığı gözlemlenmiştir. Ayrıca mahpusun beyanına göre greve başlayan mahpusların berbere çıkma talepleri de karşılanmamaktadır. Grev sebebiyle mahpuslara disiplin soruşturması açılmıştır.
- **Sedat Şahin:** 26 Aralık'ta süresiz dönüşümsüz açlık grevine başlamıştır. Mahpus 5 kilo kaybettiğini ifade etmiştir. Nabız, tansiyon ve kan değerlerinin normal olduğunu beyan etmiştir. .Günde iki kere Bemiks vitamini aldığını ifade etmiştir.
- **Yakup Kaymaz:** 16 Aralık'ta süresiz dönüşümsüz açlık grevine başladığını ifade etmiştir. Mahpus ile 9 Ocak ve 18 Ocak tarihlerinde görüşülmüştür. 9 Ocak görüşmesinde 5 kilo kaybettiğini ifade etmiştir. 18 Ocak görüşmesinde toplam kilo kaybını 8 kg olarak beyan etmiştir. Nabız, tansiyon ve kan değerlerinin normal

olduğunu beyan etmiştir. Mahpus vitamin aldıklarını ifade etmiştir. Mahpus ile görüşmemizde sürekli konuşurken duraksadığı gözlenmiştir.

- **Ahmet Arif Yöyler:** 26 Aralık'ta süresiz dönüşümsüz açlık grevine başladığını ifade etmiştir. Mahpus ile 9 Ocak'ta görüşülmüştür. 9 Ocak'ta 2 kilo kaybettiğini ifade etmiştir. Nabız, tansiyon ve kan değerlerinin normal olduğunu beyan etmiştir.
- **Ümit Akgümüş:** 26 Aralık'ta süresiz dönüşümsüz açlık grevine başladığını ifade etmiştir. Mahpus ile 18 Ocak'ta görüşülmüştür. 18 Ocak'ta 5 kilo kaybettiğini ve tansiyonun düşük olduğunu ifade etmiştir. Mahpus kaloriferlerin az yakıldığını ifade etmiştir.
- **Ahmet Sürme :** 26 Aralık'ta süresiz dönüşümsüz açlık grevine başladığını ifade etmiştir. Mahpus ile 18 Ocak'ta görüşülmüştür. 18 Ocak'ta 4 kilo kaybettiğini ifade etmiştir.
- **Zeki Beyhan:** Mahpus açlık grevi nedeniyle disiplin soruşturmaları açıldığını ifade etmiştir. Müvekkil idarenin keyfi uygulamalarının devam ettiğini, ulusal ve uluslararası kurumlara gönderdikleri mektupların gönderilmediğini ifade etmiştir. Cezaevi idaresi ile sorunlar için görüşme taleplerinin karşılanmadığını, odalarda yapılan aramalarda el yazısı notlara el konulduğunu beyan etmiştir.

6- Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Hapishanesinde;

- **Bülent Şamcı :** Mahpus 16 Aralık itibariyle başlayan süresiz açlık grevi nedeniyle sağlık kontrollerinin yapılmadığını , Cezaevi idaresi tarafından revire gelmeyi kabul ettikleri takdirde tedavi yapılacağını dayatıldığını ifade etmiştir. Mahpus B12 vitamini istemediklerini ifade etmiştir. Daha sonra ki görüşmelerde bu durumun düzeldiği ifade edilmiştir. Grev sebebiyle mahpuslara soruşturma açılmıştır.

7- Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Hapishanesinde;

- **Hüseyin Bilge :** Mahpus açlık grevi sebebiyle B12 talep etmediklerini ifade etmiştir. Revire gelmeyi kabul ettikleri takdirde tedavi yapılacağını Cezaevi idaresi tarafından dayatıldığını ve İdarenin kendileri ile görüşmeyi kabul etmediğini ifade etmiştir. Atölyeler güvenlik gerekçesiyle engellenmektedir.

8- Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Hapishanesinde;

- **Aydın Akış:** Mahpus 27 Kasım itibariyle başlayan 10 günlük süresiz dönüşümlü açlık grevine devam etmektedir. Hapishane idaresinin sorunlara çözümcü yaklaşmadığını ifade etmiştir. Önceki raporlarımızda belirttiğimiz hak ihlalleri devam etmektedir.

9- Gebze Kadın Kapalı Hapishanesinde;

- 16.12.2018 tarihinde açlık grevi eylemine başlayan **Özlem Özdemir** ve **Ayten Gülsün** ile görüşüldü. Görüşme boyunca dışardan gözlemlenebilir bir sağlık sorunları bulunmadığı, konsantrasyon, odaklanma gibi konularda bir problem yaşamadıkları tespit edilmiştir.

- Görüşülen mahpusların beyanına göre; açlık grevindeki **Hacer Halil Yusuf ve Ruhşen Bozan** isimli mahpusların ağızlarında yaralar çıkmaya başlamış, aynı zamanda Ruhşen Bozan isimli mahpusta aşıta cilt kuruluğu başlamıştır. Hapishane doktorları tarafından ilaç ile tedaviye başlanmıştır.
- Görüşülen mahpusların beyanına göre her gün sağlık kontrolünün yapıldığı ancak sağlık personelinin şeker ölçümü ve kan tahlili yapmadığı anlaşılmıştır.
- Görüşülen mahpusların beyanına göre Ocak ayının ortasında kurum müdürü açlık grevindeki mahpuslara eylemin daha fazla ilerlemesi halinde müdahale edebilecekleri tehdidinde bulunmuştur.

10-Bolu F Tipi Kapalı Hapishanesinde

- Bolu F Tipi Hapishanesinde 16 Ocak 2019 tarihinde greve başlayan A. Emin Eren, İsmail Kocaman, Hayri Demir, Selami Kılıçaslan ve Hüseyin Barsak'ın sağlık durumunun takibi için hapishane komisyonu tarafından 29.01.2019 tarihinde ziyaret gerçekleştirilmiştir. Görüşülen mahpusların beyanına göre açlık grevindeki mahpusların kilo ve tansiyon ölçümleri yapılmamakta ve B1 ya da B kompleks vitamin ihtiyacı Hapishane İdaresi tarafından sağlanmamaktadır.

11- Maltepe 1 No'lu Kapalı Hapishanesinde

- 05.01.2019 tarihinde açlık grevi eylemine başlayan **Cesim Yıldırım ve Ersan Nazlier**'in sağlık durumunun takibi için hapishane komisyonu tarafından haftalık ziyaretler yapılmıştır. Mahpusların beyanına göre Hapishane İdaresi açlık grevinde bulunan eylemcilere karbonat ve B kompleks vitaminlerini düzenli olarak vermektedir. Açlık grevindeki mahpusların kilo, tansiyon ve şeker ölçümü her gün revirde yapılmaktadır. Açlık grevindeki mahpuslar 27 kişilik koğuştta 34 kişi olarak kalmakta ve iki mahpus da 4 kişilik aynı odada kalmaktadır. Cesim Yıldırım'ın 6, Ersan Nazlier'in 5 kilo kaybettiği öğrenilmiştir. Hapishane İdaresi Cesim Yıldırım ve Ersan Nazlier ile birlikte daha önce süresiz dönüşümlü açlık grevine giren 27 kişi hakkında açlık grevi eylemlerini gerekçe göstererek 1 ay etkinliklerden men cezası vermiştir. Şu an süresiz dönüşümsüz açlık grevi eyleminde bulunan her iki mahpus hakkında da açlık grevi eylemlerinden kaynaklı yine disiplin soruşturması açılmıştır. Açlık grevindeki mahpusların açlık grevine ilişkin gönderdikleri her türlü faks ve mektup için yine disiplin soruşturmaları açılmıştır.

12- Maltepe 2 No'lu Kapalı Hapishanesi

- 25.01.2019 tarihinde açlık grevi eylemine başlayan Uğur Onur ve Velat Kazançcı ile 25.01.2019 ve 29.01.2019 tarihlerinde görüşme gerçekleştirilmiştir. Mahpusların beyanına göre Hapishane İdaresi açlık grevinde bulunan eylemcilere karbonat ve B kompleks vitaminlerini düzenli olarak vermektedir. Açlık grevindeki mahpusların kilo, tansiyon ve şeker ölçümü her gün revirde yapılmaktadır. Hapishane İdaresi Uğur Onur ve Velat Kazançcı ile birlikte daha önce süresiz dönüşümlü açlık grevine girenler hakkında açlık grevi eylemlerini gerekçe göstererek disiplin cezaları vermiştir.

13- Kandıra 1 No'lu Kapalı Hapishanesi

- 16.12.2018 tarihinde açlık grevi eylemine başlayan **İbrahim Kaya, Güven Suvarioğulları, Rıdvan Güven ve Necla Atak** ile 15.01.2019 tarihinde açlık grevi eylemine başlayan **Sebahat Tuncel ve Selma Irmak** ile farklı tarihlerde hapisshane komisyonu adına mahpusların sağlık durumunun takibi için görüşmeler yapılmıştır.
- Mahpusların her birinin refakatçisinin olduğu ve 5,3 ya da 2 kişilik koşullarda kaldığı tespit edilmiştir. 16.12.2019 tarihinde greve başlayan mahpuslara 10 gün sonra B kompleks vitaminin verildiği, 15.01.2019 tarihinde grevinde başlayan Selma Irmak ve Sebahat Tuncel'e greve başladıkları tarihten itibaren Hapishane İdaresi tarafından B kompleks vitaminin verildiği ancak karbonatın verilmediği öğrenilmiştir. 30 Ocak 2019 tarihi itibarıyla karbonatın revire yazdırılarak ücretli olarak alınma imkânının sağlandığı mahpuslar tarafından aktarılmıştır. Mahpusların beyanına göre; hapishane hekimi hafta içi 2 gün talep üzerine mahpusların durumunu takip etmektedir ancak sağlık çalışanı her gün tansiyon ve kilo ölçümü yapmaktadır. Sağlık çalışanı kan şekeri vb. ölçümleri ise yapmamaktadır. **Özellikle daha önce uzun süreli açlık grevi eylemlerinde bulunmuş olan İbrahim Kaya'nın 10 kilo kaybettiği ve açlık grevi eylemlerinin sonucu olarak öngörülen sağlık problemlerinin büyük bir kısmını yaşamaya başladığı tespit edilmiştir.**

Vurgulamak isteriz ki; açlık grevi bir intihar biçimi değildir. Bir protesto biçimidir. Kişi kendi iradesi ile bilinçli olarak yiyeceği reddetmektedir. Bir açlık grevi ölümle sonuçlanabilir fakat temel amaç ölüm değildir. Günlük belli miktarlarda su, tuz ve şeker alımını devam ettirme esasına dayanır. Ayrıca açlık grevi sonlandırıldığında kalıcı nörolojik kayıpların görülmemesi için B1 vitamininin mutlaka alınması gerekir.

Nitekim Dünya Tabipleri Birliği 1991 tarihli Malta Bildirgesi'nde açlık grevcisini "zihinsel olarak ehliyetli, açlık grevine kendi iradesiyle karar vermiş, bu nedenle belirli bir zaman için yiyecek ve/veya sıvı almayı reddeden kişi" olarak tanımlamıştır.

Bizler hukukçular ve insan hakları savunucuları olarak açlık grevi eylemine başvuran mahpusların başta sağlık hakkı olmak üzere, yaşam haklarının korunması için tüm yetkililerin gerekli duyarlılığı göstermesi gerektiğini vurgulamak istiyoruz.

Siyasal iktidar, açlık grevcilerinin taleplerini süreç daha tehlikeli bir noktaya evrilmeden değerlendirmelidir. Talepler açıktır. İmralı tecridi ve tüm cezaevlerindeki tecritlerin kaldırılması talebidir.

İmralı Cezaevinde; 27 temmuz 2011 tarihinden bu yana 750 nin üzerinde avukat başvurusuna rağmen Sayın Abdullah Öcalan ile tek bir görüşe dahi izin verilmemiş, 11 Eylül 2016 tarihinde yapılan kısa aile görüşmesinden bu yana aile görüşmelerinin tamamı reddedilmiştir. O günden bu yana İmralı Cezaevi'nden haber alınamamıştır. Her türlü iletişim aracı da yasaklandığı cezaevinde, aile ve avukatların gönderdiği hiçbir mektuba cevap alınamamıştır. Yıllarca "gemi bozuk" "hava muhalefeti var" gibi nedenler ile engellenen başvurular, 15 temmuzdan sonra hukuka aykırı İnfaz Hakimliği kararları ile engellenmiştir. 21.07.2016, 02.03.2018 ve 04.09.2018 tarihli yargı kararları ile avukat ve

aile görüşmeleri yasaklanmıştır. 14.09.2018 tarihi itibariyle de disiplin kurulu kararı ile 3 aylık aile ziyaret yasağı ile aile görüşleri engellenmiştir.

Tüm bu gelişmeler sebebiyle yaşanan ihlaller konusunda avukatlar suç duyurularında bulunmuş ve başvurularla, bilgilendirme ve raporlar ile Savcılık, Bakanlık, CPT, AYM, AİHM süreçlerini işletmişlerdir. Ancak tecrit koşulları ağırlaşarak devam etmektedir.

Marmara Bölgesi'ndeki diğer cezaevlerinde ise;

Yapılan ziyaretlerde Marmara Bölgesi'ndeki hemen hiçbir hapisanede farklı hücrelerden mahpusların haftada 10 saat havalandırmada bir araya gelmesine izin verilmediği ortaya çıkmıştır. Hatta bu konuda daha da ciddi kısıtlamalara gidildiğini gözlemlemek mümkündür. Örneğin Bolu F Tipi'nde ortak alana çıkma hakkı ayda 40 saatten 4 saate indirilmiştir. Hükümlü ve tutuklular sürekli olarak aynı kişilerle ortak alana çıkarılmaktadır.

Silivri 9 Nolu Kapalı Hapishanesi'nde bulunan H. Ç. adlı mahpus, 1 yılı aşkın gibi bir süre boyunca tek başına tutulduğunu, tek başına avluya çıkarıldığını, tek başına ortak etkinliğe çıkarıldığını ifade etmiştir. Havalandırmanın üstünün tel örgülerle kapatıldığını, 'kafeste yaşatıyorlar' diye ifade ederek yaşamının yoğun tecrit koşullarında geçtiğini dile getirmiştir. Mahpus kendisiyle benzer davalardan yargılanan kadınların olduğu hapisanelere gidebilmek için sevk başvurusu yapmışsa da herhangi bir olumlu yanıt gelmemiş, kadın bölümüne alınmasına rağmen tek kalmaya devam etmiştir. koridorlarda geçerken gördüğü mahpuslara "merhaba" dediği için 3 günlük hücre hapsi verilmiştir. Bu cezanın infaz edildiği dönemde kendisi ile avukat görüşü gerçekleştirilmiştir.

Maltepe Hapishanesinden Silivri 9 Nolu Hapishanesine getirilen Soydan Akay'ın yaklaşık 8 aydır halen tek başına tutulduğu ve diğer etkinlerde de herhangi bir mahpus ile görüştürülmediği anlaşılmıştır. Hapishaneye ilk geldiği vakitte de radyosunun kendisinden alındığını belirtmiştir. Hükümlü olan mahpusun hapisane değiştirmiş olmasına ve üç defa görüşme hakkı olmasına rağmen vekalet olmadığından avukatın görüş talebi reddedilmiştir.

Kandıra hapisanelerinde kalmakta olan ağırlaştırılmış müebbet hükümlülere mutlak bir tecritte tutulup sadece günde 2 saat hücre dışında tutulmaktalar. Yine bu hapisanelerde 10 saat olan sohbet hakkı sadece 2 saat olarak uygulanmakta kurs ve atölyeler de personel yetersizliği gibi gerekçelerle yaptırılmamaktadır.

Edirne'de de benzer bir durum yaşanmaktadır, 3 hücrede kalan, 8 mahpus, diğer hücrelerde kalanlarla ortak sohbet, spor hakkı ve sosyal aktivite hakkının idare tarafından 2017 Haziran ayından görüşmenin yapıldığı tarihe kadar kullandırılmadığı belirtilmiştir. Mahpuslar, diğer mahpuslarla bir araya gelme, spora çıkma ve sohbet hakları engellendiği için çim saha ve spora da çıkmama kararı aldıklarını belirtmişlerdir.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Mahpuslar mevzuatın kendilerine tanıdığı bir hak olan sohbet hakkından gerektiği kadar yararlanamamaktadırlar. Sadece iki ayda bir ve hep aynı koşullarla, toplam sekiz kişiyi geçmeyecek şekilde bu haklarını kullanabilmektedirler.

Mahpusların oda değiştirme talepleri bir yılı aşkın bir süredir hiç bir Şekilde kabul edilmemektedir.

Bolu F Tipi Cezaevinde Ege niversitesindeki ğrenci olaylarından yargılanan Nurullah Semo, 9 aydır tecritte tutulmaktadır. Diğer koğuşlara geçme talebi değerlendirmeye alınmadan gerekersiz reddedilmektedir.

Bandırma 1 ve 2 Nolu hapishanelerde koğuşlar arası sohbet hakkı kullandırılmamaktadır.

Mahpusların açlık grevi eylemi konusunda siyasal iktidarın ölümler yaşanmadan barışçıl yollarla gerekli tedbirleri alması ve talepleri değerlendirmek üzere harekete geçmesi gerekmektedir. Soruna temel hak ve özgürlüklerin esas alınarak yaklaşılması ve taleplerin bu doğrultuda değerlendirilerek çözüme kavuşturulması sağlanmalıdır. .

Platformumuz açlık grevi yapılan cezaevlerini düzenli ziyaretler ile takip etmektedir. Bu noktada yaptığımız ziyaretleri daha da sıklılaştıracağımızı ve süreci yakından takip ederek olası ölümlerin ve sakatlanmaların önüne geçmek için gayret göstereceğimizi belirtmek isteriz

Açlık grevcilerinin yaşam ve sağlık hakkı konusunda Adalet Bakanlığı'nı sorumlu davranmaya ve süreci zorlaştırmamaya davet ediyoruz. Açlık grevindekilere iradeleri dışında zorla müdahale edilmesi, bu eylemlerinden dolayı tek kişilik hücrelere atılması, disiplin cezalarına mahkm edilmesi, farklı gerekçeler yaratılarak fiili müdahalede bulunulması sorunları daha da ağırlaştıracaktır. Sorunlar ancak demokratik yöntemlerle kurulacak diyaloglar ile çözülebilir.

Demokratik kamuoyunu sürecin sağlık açısından en az olumsuzlukla sonlanması ve sorunun çözümü için daha fazla çaba göstermeye, yetkilileri sorunun bir an önce çözümü için adım atmaya çağırıyoruz.

ÖZGÜRLÜKÇÜ HUKUKÇULAR PLATFORMU